

Malta ar pefektifchans
par pasti:
par gabu 1 rub. 60 kap.
pujgabu 85

Malſa bei preeſuhtſcha-	
nas Rihgā:	
yar gadu 1 tub.	— lap
, pužadu	55 *
, 3 mehnefchi	30 *

Rahj. w. teel isdohis fel-
deenahm nu p. 12 fahloht.

Malsa
par sindinachann:
par weenas fleijas smalnu
rassiu (Petit-) rindu, jeb
to weenu, lo tajda rinda
eexam, malsa 10 lat

Kedaijia un ekspedīcija
Rīgā,
Ernšt Blates bilsču- un
grahmatu - drukātavā pē
Vēstera basnīas.

Mahias weesis.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihvaschneeks un apgahdatajs.

Mahjas wees isnaht ween reis pa nedetu.

N° 31.

Sestdeena 31. Juli

1876.

SCHNEIDER

Jaunakāhs finas. Telegraſa finas.
Gelſchjēmes finas. No Rībgaſ: Rībgaſ kaufmāna nopeini ūlcel-
juſis iſſtahdē, — Ohsols Ohsche miris. No Buldermuſchās: nelaimigs no-
viums zaur pehkonu. No Ruhjenes: augſis ſibena ſpēbreens. No Bra-
uenes: pahr labibas augſhanu. No Salaspils pagasta: behrinſch noſlizis
meita pahebraukta. No Kārſemes: nonahveſchanahs zaur mantas lahtibu.
No Pleskawas: zeloſchanas eiemehrojuji Dinaburgā, Rēſchīzā, Oſtravā un
Pleskawā. No Wallas: ſchihds triftihts.
Ahrſemes finas. No Frānzijs: ultramontanu ribkoſchanads. No
Bulgarijas: tā Turki nemeeneectus armeenija jaeb tā Tſcherkeſhi brefsmu-
darbus paſtrahda. No Solonikas: turcenas buhſchanu un Baſchi-Bozutti.
No Montenegro: weifſchanahs kara-darbēs. No Serbijas: kara-buhſchanu.
Peelilumā: Jeſſinas pirma lubaſchanu. Winai. Graudi un ſeedi.

Santafahs finas.

No Leijas-kurjemes mums peenahk tahda sīna: rūdī, kas
pa datāi jaw applanti, starp kuldīgi un Misputi, un labi
swarigi, ir zaur zaurim nemoht puslīdz auguschi; wašaraja
weetahm ir laba, weetahm widuweja, turpreti sīnai un līni
wifur parahdahs koplā krabſchnumā, tik janoschehlo, ka naw
wairak fehjuſchi. Buhri jeb kweeſchi gandrihs paviſam naw,
tā par peeniehru Walteiku baſnīzas draudē tikai weenam
faimneekam kweeſchi.

No Pehterburgas. Tai 20ia Juli bija us Pehterburgas
eelahm fawads flats. Schur un tur bijufchi redsami wirs-
neeki, ziti fmalki fungi un dahmas ar dahanu-lahditehm,
ap kureem laudis baru bareem sprauduschees, tai waretu fa-
was dahanas pasneegt preefch noschehlojameem tautas-brah-
leem Turrijä. —

— Pehterburgas bankas kungs barons Stiegliz dahwinajis pužmiliona rublu preefch Slahweem Turtzijā par palihdsibn.
— Kā „Pehterburgas awījēs“ sino, tad tai 25tā Juli Dahnijas lehnīsfch lihds ar Griezijas lehnīnu Kraſnajā ūlā apskatījuſchēes to no Anglijas atwesto lokomobili, kura preefch kara-laikeem buhs deriga, kara-pulkeem mantas peewest pa prastu zelu. Pee iſmehginaſchanas iſrahdijses, ka lokomobile nav vis tik deriga, ka tā iſdaudfinata. Ari muhſu angsts kungs un Keiſars lihds ar ſaweem augſteem weefseem bija pee iſmehginaſchanas klaht.

No Charkowas teek sirohts, ka tur fastahjuschees 2 ahrstes, 2 flinmeeku kohpejas un 2 feldscheri, kas drihsunā aissbrauk-schoht us kara-lauku, tur flinmeekus apkohpt. Schim brihsam wehl truhftstoht kahda druska naudas, kas drihsunā gan tils sagabdata.

Ro Bihnes teek sirohts, ka sultana faslimschana wairs
ne-efsoht tik wahriga, un ka newaroht nedohmaht, ka sultans

no trohaa atkahpschotees, lai gan sultans ar ahrsemes suht-neem wehl arween ne-efoht runajams. Turpreti pa leelakai datai zitas ahrsemju awises fino, ka sultana nahwe drihs gai-dama, ka to ari peeminejam.

No Austrijas. Rā daschas avisēs fino, tad Austrijas valdība kahrojot, kahdu gabalu no Turzijas Bosnijas eeman-toht preckjch fawas walsts. Tad ari teek ūnohts, ka Austrijas valdība isslaiduse pawehli, zaur ko mihlitschi teek fafaulti us kara-deenastu.

No Bukarestes teek finohts, ka tur tilfchoht jauna ministrija fastahdita. Var ministeru preefchneku tilfchoht eezelts Joans Bratiano; Demeters Sturdza usnamenschot finonzes jeb nandas leetu. u. t. pr.

No Konstantinopeles teek siuohits, ta Murads no trohna
atteizees un wina weetā eestahjees Abdul Hamids, bet isslu-
dinahts wehl nekas 'ne-efoht, jo gribohit nogaidiht, libds Mu-
rads mirschoht. Ir ispaustas walodas, ta weena no nelaika
sultana Feewahni efoht Muradam eedewuse gifti, ta ta tas
wairs ne-efoht iswefelojams; walodu un prahtru jaw efoht
parifsam saudejis. Vahr Abdul-Hamidu jo plafchu siu pa-
fneedsam isgahjučča numurā.

Telegrafo finas.

No Berlinoš tai 29. Juli. Tee pee Solonikas buhdami
Wahzijas kara-fugi tikuſchi atpakal atfaulki. — Bairjas
tehnisch aibrauzis us Hohenſchwangawu. Scho festdeenu
Brasilijas Keifars atbrauks us Baireitu.

No Serbijas tai 29. Juli. Serbeeschi pee Sienizas ir Turkus fakahwuschi. — Turki tur jawus kara-pulkus fawahk us weenu weetu. — Schanbahs, ka Turkeem isdohfthotees tam pee Trebinjes eeflehtam Multar-Pascham valihgå nahkt. — Pahr zitahm kara-buhfchanahm pеepleekam wehl schahdu telegrafa finu is Belgrades tai 28. Juli. Generalis Tschernajews ir eezelts par wirswadoni Timokas-Morawas kara-spehklam. Zaur tam nu kara-pulku wadischana tils pahr-grohsita (un labaki ari weifsees weena wadona rohka buhdama). Tas Serbeeschu kara-wadonis Tscholoks Antifchs, kas Turkus pee Sienizas fakahwa, ir Turkeem atnehnis kara-eerohtschus un schanjamas leetas. — Serbeeschu valkawneeks Despotowitschs, kas Bosnieschu nemeerneelu wadischamu usnehmis, ir pee Grohowas septinas skanstes uswarejis un 50 zeemus eenehmis. Nemeerneeki zaur tahdu weifschanochs ir aifgrahbtii no leelas duhfschibas.

Geschäfes finas.

No Rīhgas. Rīhgas kaufmanis M. Grūnivaldts, kā dījardam, Filadelfijas wīspahrigā pāfaules leetu iſtahdē pelnoht leelu uſſlawefchanu par ſawahm labi gehretam ahđahm un pat daschadeem kohscheem uu flunſtigeem iſſtrahdajumeem iſ ahđas. —

— Scho zetorldeenu pawadija wihrus muhschigu duſu, kas ſcheeenaſ Latweescheem, ihpaſchi R. L. beedribai palikſ mihla atmina, Schis wihrs ir Ohsols Ohsche, kas ilguſ gadus ſadſihwoja Kreewijas Seemel-Amerikā, kur beidſamā laikā darbojabs ar juhras ſwehru un mescha putnu mediſchanu. Kad Kreewija ſawas ſemes Seemel-Amerikā pahrdewa fabee- drofahm brihwalſtim, tad Ohsols Ohsche greejahs atpakal us ſawu tehwiju, Latwiju. Winsch ari veepalihdſeja pee R. L. beedribas nama dibinaſchanas. Lai Deeweſ meelo wina dwehſeli.

No Buldermuischas. 23. Juli ap pufdeeuas laiku muhs
apmekleja pehrkonaleetus, kas nebij wifai ſmags un pa star-
pahni tit mehrena duzinaſchana atſkaneja. Bet kad leetus
gandrihs bij nolijis, tad ſibins eefpehra Buldermuischas Plohſta
krohgā. Krohgā un krohga preeſchā ap to laiku bij wairak
zilweku, bet ſibins neweenu zilweku nemaitaja, kaut gan tam,
kas ſpehreena tuwumā trahpijées, drehbes uſ meeſahm bij ap-
ſwiluſchās. Krohgam bij ſalmu jumts, tadeht ſibina uguns
ar wahlu wiſu ehlu aifgrahba, ka glahbſchana bij ne-eefpeh-
jama. Tomehr Buldermuischas un Jaun-Bilberlina labprahiti
ugunſdſehſeji bij ahtri vee rohkas un iſglahba degdamai ehkai
flahtbuhydamu pagrabu un vahrzelamo multasbuhydu. Krohgs
gluſchi nodega un krohſneekam daſchās mantas, ari nauda,
leeſmās palika. Bahdes weeſeem ar twaikukugi breeſmu
brihdi gar degdamu krohgu brauzoht breeſmiga ſtatuſpehle un
elementu plohſiſchanahs ſtahjahs preeſch azim. M.

No Nuhjenes. Lai gan tagad ir wehlaku, tad tõmehr gri-
bam lafitajeem pastahstiht, kahda nelaime notika 3. schä Juni
sch. g. Nuhjenes pilsehtinä. Peeminetä deenä ap puudeenu
usnahza pehrlons un sibens eespehra skursteni kahdä masä
mahjinä. Spehreens bija pa skursteni eeskrehjis un tad ista-
binä wirs krahnies pa weenu keegelu fchleibu, kür malu
bija issitüs, eeskrehjis un trahpijis kahdu pee 40 gadus wezu
wihru, kas tur netahlu bijis, pee ohtras mahjinäs jumita lah-
pidams, schini mahjinä patwehrumu melleldams pret negaisu;
tad sibens eeskrehjis grihdä un tai kahdu $1\frac{1}{2}$ pehdu gaxu
un $1\frac{1}{2}$ zolas beesu un platu plaißnu usplehfs. Ari mah-
jinäs faimneeze bijuse no sibena fatreekta, bet wehlak atdsih-
winajußehs; nikai behrniaßch ne. Ko mahte us klehpja bija tu-
rejuße. Kad es, scho rindinu rakstitajs, ari tanü mahjinä
pehž notikuschas nelaimes eegahju, tad gan latram lihds ar
mani bija janopuhschahs: "Deews fargi ikkatu!" — Us
grihdas guleja wihrs ar ašinainu galwu un weenä kahjä sah-
baks žaplohsfhts, zepure netahlu, kas leeliskam bija ja-ahr-
dita. Ohträ kambari guleja gultä faimneeze, jaw drusku at-
dsihwojußehs un gruhti waideja; behrniaßch guleja schuhpuli,
tas guleja, to lehti wareja dohmaht, bet luhpinas bija filas,
wißch bija aismidüs nahwes meegä un saldi duſeja. Weza
mahte, kas bija tai nelaimes brihdì fweika valikuſe, stahstiſa,
ka ta bijuse stelès un tas wihrs, kas nospehrt, schdejis pee
trahfnes un runajis, faimneeze ar behrnu klehpì klauſifuschs
un stahwejuſe pee widus durwim. Us reisu wina, prohti

weza mahte palikuſe kā dula; leels riſbeens un ſchwelu fmala raduſehs, un kad wina paſkatijuſehs uſ wezi, tad tas jaw bijis uſ grihdas. Wina ſteiguſehs pee fcha, bet paſkatijuſehs redſejuf, ka ari ſaimneeze bijufe ſenē nokrituſe un behruinſch netahli no winas. Ari 2 behrni, kas to brihdi iſtabindā pee lohga ſehdejuſchi un grahmatu laſjuſchi, palikuſchi ſweiki, tit ka weenam ar ſlabardi aſinis no kahjas tilkuſhas iſſitāſ. Kad es to brihdi tur biju, tad gan behrni wairs nebijā, bet grahmata gan wehl uſ lohga atwehrtā. Pa to jabribnahs, ka weena dala no ſpehreens iſgahjuſe ſtarb abeem behrneem, iſſituſe lohgam ruhti, bet neweenu ne-aikahruſe. Saim-neeks to brihd nebijis mahjā. Waram gan dohmaht, ko ſirds tam fazija, tahdas behdas mahjā eeraugoh. Mahja gan wairak nebija ſlahdeta, kā tik kahdi keegeli no ſkurſena gala noſſiti un weena, ta jaw peemineta, ruhts iſſista. Bija ſpehreens bes uguns bijis. — Kā efam tagad dſtejuſchi, tad ap Ruhjeni un tahs apgabalu efoht laba waſaraja, it ihpachhi lini, tahdus gadeem ne-efoht redſejufchi. Rudji tur gan pawifam naw, jo wiſi ir ifarti un malinas til, kur kas atſtahts, tā ka rudju tibrumii iſſkatahs kā weza wihra galwa kam matini til ap austinahm. K. M.

No Praulenes. Raut gan Mai un Juni eefahlkums sem-kohpi apdraudeja ar daschadrem baigeem un tas noßkumis pec-saweem laukeem stahweja, tad tomehr tas zitadi palizis. Juli mehnefcha widū usnahza kahds padebejis un ar laipnigu rafinu semes elehpi nowihtuschohs graudinus atspirdsinaja. Bet ari tas wehl dauds nelihdseja, eckam pehz kahda laizina fahla beeschakt liht un arweenu lija. Tagad gaz katu druwas lauku garam ejohi katram, ka ari tam bes zeribas buhdamam sem-kohpim teek kruhtis mohdinata atgahdiba, ka preekfchlaizigia kurnefchana bija welta. Pa leelakai datai waſaras fehja, no ta arweenu usnahldama leetus atspirguſe, apſohla sem-kohpim bagatu rudens plahwumu. Thpfchi lini, tas leela-kais mantas apzirknis, wilnojahs lepnā gresnibā, kahda ti preekfch gadeem redseta. Seemaskweefchi gandrihs wits zuur isnihkuschi, bet ar rudseem waram teikt, buhs gohds Deewam pa puſlibds. Pee dahrja augleem leels knapums.

W. Z e p p u r n e e k s.
No Salaspils pagasta. Tai 17tā Juli ap wakara-laiku B. fainmeeka mahjās fchahds behdigs atgadijums notika: bija aisdurwi wanna ar karstu uhdeni preeleeta un ar drehbi aplitta preefch masgaſchanas. Behrinſch, fahdus pufohtra gadus wezs, kepurodamees pee wannas peegahjis un tur eekritis. Lai nu gan to mudigi no uhdens israhwa, pehz daktera aifskrejha un ar sahlehm nopluzinato meeſu apſmehreja, tad tomeht behrinſch fchihs breefmigas fahyes newareja ifzeest un 18tā Juli no rihta Deewa preefchā aīgahja. Wezakeem gan bija ſirds fahyes leelas par ſawa behrna breefmigu nahvi, bet ar tahm behdahm wehl nebija deesgan, jo Deewa atſuhtija wehl zitas behdas. Tai 19tā Juli no rihta winu deenastmeita, kura ari bija kurlmehma, gahja us plawahm pahri par Rīgas-Dinaburgas dſelsszeti, kur pahri nebija brauzama weeta; eijoht tai nemanoht uſſkrehja grants-wedama maſchine un tai nobrauza freifo rohku, kahju un ari galwu ſadragaja, ta ſa mineta meita drihi ſawu dſihwibu bija islaidufe. Dſelsszeta waſtneeze, zetu apſkatidamahs, to uſgahja un faſauza laudis, kaſ tur pat rudsus plahwa. Plahveji nelaimigo meitu paſina, ka ta ir B. fainmeeka deenastmeita, tadeht tee ſteidsahs us minetahm mahjahm ſiuu doht, ka meita ir no maſchines

fabraukta. Nu bij atkal deesgan leela waimanafchana neween fainneekeem un faimei, bet wiſwairak winas radeem. Abi nelaiki tika tai 21mā Juli Salaspils kapods muhſchigā duſas weetā guldinati. Schis nelaimigs notikums lai ari ziteem der par mahzibū, ka buhs ſargatees no tahdahn breeſmahm.

M. Birkmann.

No Kurſemes. K. baſnizas draudſe bagats ſemkohipis, kas no fawa ſkaidra kapitala intrefehm warejis pahrtift un pee tam neprezejees wezpuifis, kura dſihwe maſak praſa un ir weeglaka nela kahda familijs tehwa fainneeziba, ſcha gada wahju ſcemas-ſehju zaurluhkojis un fawu pehrnajā riideni preeſch ſcha plahwuma taſitu gatawu un bagatu rehkinumu par ne-ijſdewigu atrabis, zaur to ildeenas leelakos ſidſehſtos eegrinmis, pehdigā galā iſmifis un flinti nehmis ſchinis deenās pats fewi noschahwees. Schē mantas fahrneka weſela bilde redsama. Neko nelihdeja, ka bagata waſaras ſehja lihgjmi un ſupli preeſch wina azim lihgojahs, kad tam wiſs kahribas rehkinums nefader, tad dſihwibai naw nekahdas wehrtibas.

M.

No Pleslawas numis ſchahds rafſis peefuhihts: Mihli tauteeſchi! Labu ſemes gabalu no fawas tehwijas pa dſelu-zelu nobrauzis, un tapat daschas pilsfehtas ka ari lauſchu dſihwi wehrā lizis, mans prahts us to nefahs, zaur ſchorafſtu kahdas ihsas ſinas ſaweeem tauteeſcheem preeſchā zelt.

1) Dinaburga. Par ſcho pilsfehtu un winas buhſchanu jaw daschs labs wahrd's Latweeſchu laika-rafſtos ir teiſts un peeminehts, tad tomehr ari man no fawas puſes kahds wahrd's par winu ir jaſaka. Preeſch kahdeem 8 gadeem atpakaſ, kad es zaur ſchō pilsfehtlu reiſeju, tad manas ozis to wiſs nerdeſeja fo tagad, jo eekſch 8 gadu laika ſchi pilsfehta ir waren leela iſplehtujehs us wiſahm puſehm ar ſtalteem na-ameem un dſelu-zela ſtanziyahm, ta ſa pehz kahdeem gadu deſ-miteem Dinaburga eeueems jo eevebrojamu ſlawu ſtarp zitahm Kreewi-ſemes pilsfehtahm. Un kapehz tad nē, jo wina dſelu kruſtus us ſawahm kruhtim neſdama ſaweeeno dſio Kreeviju ar ahrſemehm; ihsī ſakoht, no ſchahs pilsfehtas war us wiſahm puſehm braukt fur ween gribedams. Ari labs pulzinfch Latweeſchu ſchē uſturaſhs, kas ſawā ſtarpa kahdu namu iſih-rejuſchi un ta ir Latweeſchu beedribu dibinajufchi, kas, ka rohdahs, gan ilgi nepaſtahwehs wiſ. Tikaſ tas ir janoschehlo ka tapat Wahju ka ari Latweeſchu draudſei te truhſt ſawas ihpachas baſnizas, lai gan wineem ir ſaws mahzitajs un keſters. Schō brihdi wini ſawu Deewa kalpoſchanu tura kahdā iſihretā mahjā, fur nohtes baſniza ir eerikteta. Vahr paſchaz mahjas ohtrā galā atrohdahs keſter arohwojama mahja ar to ture buhdamu mahzibas behrnu ſkohlu, kas wiſs apalſch weena ta paſcha juunta atrohdahs. Keſters Höbſchman f. man it mihligi tapat ſawu ſkohlas-mahju ka ari baſnizu jo veekla-jiſi iſrahdiſa.

2) Reschiza. Schi pilsfehta no Dinaburgas buhs gan-driſ kahdas 100 werſtes tahu vee paſcha Pehterburgas dſelu-zela eekſch Bitezſkas gubernas. Wina pehz ſawas buhſchanas naw wiſ wiſai leela, bet tomehr patihkamā weetā buhweta, ar 2 Kreewi un 1 katoču baſnizahm. Schē wiſwairak uſturaſhs tikaſ Kreewi un laba dala ſchihdu, kas ba-gatas bohdes eeriktejuſchi, te ſawas rebes us preeſchhu dſen. Wiſ ſas apgabals no Dinaburgas lihds Reschizai it ſkaidri rahda, ka ruſi ſchē ir ſlikki, pa puſu iſſaluiſchi un ſitās

weetās pawifam uſarti, bet waſaraſ ſtahw, gohds Deewam, itin labs, ta ka uſ labu plahwumu gan war zereht.

3) Oſtrawa. Kad reisneeks Reschizas pilsfehtu atſtahj, tad tas zetſch, kahdas 130 werſtes, lihds Oſtrawai winu pa dſelu-zelu wada tikai pa meſchu un muhſchigeem purajeem weenumehr uſ preeſchhu; tikai kahdas 40 werſtes preeſch Oſtrawas nu jaw beidsahs meſchs un purwji un ſchur un tur azis eerauga apſtrahdatus laukus, lihds kamehr ap Hidoti muhſchu nu eefahkabs leeli klajumi ar apſtrahdatu ſemi, la-bahm plahwahm un teizamahm ganibahm un ta ſchis jaukais plazis nu ſteepjahs prohjam lihds paſchaj Oſtrawai, kas ſchōs pehdigōs gaddōs nu ir pahrwehrtuſees par it jauku un ſkauſtu pilsfehtu. Oſtrawa pehz ſawas buhſchanas naw tik leela ka Dinaburga, bet wina ar 7 Kreewi baſnizahm ſtarp Be-liko upi buhweta, kas ſchaj pilsfehtai zauri tek; ſtahw pa-tihkamā weetā bes ſmilts klajumeeem uſ augligas ſemes gabala ar teizameem ſaknu dahrfeem. Uhdeni aki jeb pumpju ſchē pawifam naw, bet laudis, kas wiſwairak Kreewi ween ir, tadehl uhdeni preeſch brukschanas ar mužahm tikai no Welik upes ween wed uſ wiſahm puſehm fur tas ir waijadſigs. Wiſai pilsfehtai, tas leelaſ un jaukais tilts, kas vahr Be-liko upi, no tſchuguna un iſiſteem granita akmineem ar 8 ſtabeem buhwehts, ir teefcham par jo leelu grefnumu un iſ-puſchkoſchanu. Ewangeliuma tiziſeem, kas ſchaj pilsfehtā jeb uſ ſemeem dſihwo, te ſawa Deewa-nama naw, bet wini ſawu Deewa kalpoſchanu tadehl notura kahdā teefas-nama iſtabā, fur Pleslawas dr. mahzitajs Bresinſki fung, te kahdas 6 reiſes par gadu atbraukdams, ſchē Deewa wahrdus ſludina un ari pee ſw. waſar-ehdeena laudis peenem. Oſtrawā gan-driſ wiſi namu ir tikai no akmineem ween buhwei ar pla-tahm un brugetahm eelahm, fur maſ ween netihrumi jeb gruſchi ir redsami. Tomehr alus ſchē ir lohti dahrge un ari maſ ween teek brihlehts, tas rahda, ka Kreewi alu maſ ween dſer un to mihto, bet wini jo prohjam paleek pee ſawa mihto eerasta brandwihna un tehjas, kas ir winu teizamais dſehreens, pee ka tee ari wiſwairak ſawejahs.

4) Pleſkaw a pate gubernas pilsfehta buhdama, ir 52 werſtes no Oſtrawas un ſtahw jaukā lihdsenā weetā buhweta ar 32 Kreewi, 1 katoču un 1 Putera baſnizahm puſehkota. Pilsfehtas eelas ir wiſwairak taſnas un lohti platas, ari taſhs edſihwotaju mahjas naw tik beeſi kohpā, ka tas ir eekſch Rihgas redsams, tadehl ari Pleſkawa rahda mihligaku iſſatku neka muhſu paſiſtama Mihga. Welik un Pſkow upes tek ſchaj pilsfehtai gandriſ ſchō ſakoht zauri un tadehl no ſchahm abahm upehm laudis ſawai iſtikſchanai uhdeni ar peewefchanu apgahda, kas pilsfehtnekeem deesgan reiſes un puſhes dara. Wiſ ſas leelaſ ſemes gabals no Oſtrawas lihds pat Pleſkawai ir waſar lihdsenā neka ſalnaina ſeme, tomehr ir ſchaj apgabala ruſi ſhogad naw nekahdi teizami, lai gan waſaraſ ūn lini ir jo wareni, ari ſeena ſchahs puſes edſihwotajeem buhs lohti maſ, tapebz ari te raga-lohpi neſtahw nekahdi-zenā. Labu un brangu peena gohwi lautini ſchē vahrdohd no 4 lihds 10 rubleem gabala. Ka pa leelu pilsfehtu ar andeleſchanu t. i. ar pirkſchanu un vahrdohſchanu eet, to jaw iſkatriſ gan vats ſapratihs, kas pilsfehtas ir apmeklejjs, tadehl lai par to leetu labaf paleek neſtahſtichts; ka Biſemnekeem un Kurſennekeem tas ir ſinamis, tad ſchōs pehdigōs gaddōs, wiſwairak Pleſkawas gubernā, ka ari Oſtrawas ap-rinki ir daudis Latweeſchu uſ dſihwi nometujches un ariweenu

peenahk wehl jauni eedsihwotaji flahrt, ta ka ar Bahzu dr. Kohpā jaw teek rehkinahks no 24000 lihds 25000 ewangelijuma apseeginataju flaitlis, kas eekfch 10 gada laika no 5000 dwehsham ir pee-audfis lihds 20.000. Bet ja kahds fahrotu plafchakas finas pahr fcheem fwechumā nahloscheem Latveescheem dabuht, tad tahdam waretu gandrihs fchahdu atbildi doht. Ar fawu dsihwoschana un flahschanoħs wini ir puflihds meerā un dascham ari jo labi eet, ta seme esohf laba un rentes ari ne-esohf til leelas ka newaretu aismalkaht. Lai nu gan pee meefas wini ir istikuschi, tomehr turpreti pee gara iskohpfchanas tee ir lohti nonihkušhi wahrguli. Wini wišwairak usturahs Pleſlawas, Welik, Toropez un Holm aprinkos, kur ari pulks ir Igauni. No fchahm weetahm basniza teem ir tahtu un Lutera fkhohlu nekahdu naw, tadeht ari winu behrni usaug leela tumšibā, kas no fawas tizibas neko nesina. Un tahds usaudfis behrns pehzak naw ne Luters ne ari Kreews. Un fchi nelaimē zetahs no ta, ka teem te naw fawas, bet Kreewu fkhohlas ween, kur tee fawas behrnu ari mehdī suhtih; tur nu wini Kreewu walodas fahschana un rakstifchana gan teek ismahjiti, bet tad ari no Deewa waherdeem un katfisma mahzibas neweena nesina un kad nu ir ja-eet Deew-galda mahzibā, tad finams, ka tahdu behrnu jaw newar mahzitais eeswehiti nei ari pee fw. wakar-ehdeena peenemt un ta daschs behrns dabujoht trihs jeb tschetras reises deew'galda mahzibū zauri eet, lihds kamehr to war eeswehiti. Ka Pleſlawas Kesters Gulbe ī. man stabstija, tad Welik muščā gan tikuji Lutera fkhohla eezelta, bet tad ari drīhs ween iñihkuši zaure paſchu kauschu wainu, kas preefsch fawas fkhohlas neko negribejuschi doht, jo Kreewu fkhohlas teem isnahkoht dauds lehtakas un ari labaki pee-eijamas neka fawas tizibas fkhohlas. Lai nu buhtu ka buhdams tomehr ka ta wiſa, ko te ihsumā eſmu teizis, ir redsams un juhtams, ka ir Kreewu-semē Lutera-tizibas apseginatajeem fawas tizibas fkhohlas ir lohti derigas un nepazeeschami wajadīgas. Par to wiſu us preefschu rakstifchhu plafchakas finas. Ar Deewu, dsihwojeet weseli! Juſfu draugs

A. Scherberg.

No Pleſlawas opgabala. Vaſneedu Mahjas weesa laſtajeem fchahdu finu: Behz auksta pawafara muhs peemelēja leels fawums un karstums, ta ka no waſaras fwehkleem lihds pirmajahm Juli deenahm dauds weetās til leetus debeschi beechi parahdijahs, bet nelijs. Mai beigās un Juni fahkumā dauds deenās karstums fneefsahs lihds 30 grahdeem un ap pufdeenu zitahm deenahm wehl wairak, ta ka dauds weetās sahle nokalta, weetahm ari plahni rudiši palika seedu laikā balti. Lini un meeschi, ko fchogad wairak pee mums pehz waſaras-fwehkleem fehja, dauds weetās pa leelakai datai neusnahza, ta ka semturi fabiujſchees daudsi fawus lohpiaus pawifam bes zenas pahrdohd, gohwis par 5 un 7 rubl. galā un leelas aitas par 1 rubl. 50 kap. un 2 rubl. galā. Meschu un purwju degschana fahka besgaligi pawairotees, wiſwairak Behterburas gubernija. Bet tagad ir wiſahm behdahm gals; 2trā un trefchā Juli dabujam stipru leetu, ta ka semi zaure zaurim ismehrjeja. Ausas un meeschi tagad aug melnu melnee un lini pa leelakai datai pee mums ir fanahkušhi ta ka ziteem gadeem. Ar feena plauſhanu, ko ziteem gadeem pee mums isdarija no Behtera Bahwila deenās lihds Elijas fwehkleem, tagad to darba isdaram no Elijas fwehkleem lihds rudenam. Reis pahr Elijas fwehkleem

rūnadams peemineſchu ari, ka mehs Elijas fwehkleem fwehkleem. Mehs winus fwinam weſelu nedelu un mums nenahktik weegli winus fataſiht, jo us wineem mums jabruhwe alus, ja-apgahda brandwihs un ari gala, jo ta mums ari wiſeem naw, bet wairaleem jaſehrl. Daudsreis pehrkam wairak Kohpā weenu wehrſi un to pee flakteschanas fmaliki isdalām; ziti ari pehrkam pilsfehtā gatamu no ſlaktetu, ka galwas un fahjas, un wahram studiu. Tad wehl wiſadi vihragi, no pilsfehtā vihreem milteem; zitōs leekam weſelas ſiwiſ eekfchā, zitōs rihičha putraimus un roſines, un tad wehl daschadus zitus vihragus. Us tahdeem fwehkleem, kuri mums ir wairak reiſu gadā, til ſe wiſeem zeemeem weenā reiſā, — us tahdeem leeleem fwehkleem naw nekahds brihnumis, ka gandrihs wiſeem ir parahdi jataiſa un dascham labam faws fashoks un audelli fihlam ja-eleek. Tid dauds pahr fwehkleem.

— Juni mehnē ſi Pleſlawas tuvumā nodega weens zeems ar 24 faiinneku mahjahm. Chkas gan bijuſchas apdrohſchi-natas, bet kur tad nu tahts zitas mantas, ko uguns aprihjuſe. Skahde eſohf leela. Pee iſmellefchanas peenahža, ka maſi behrni nogahjuſchi peedarba, tur uſrahwufchi ſpitfchlas, faſkuhrufchi uguni un tikam nesuſchi falmus un krahwufchi us uguni, kamehr peedarbs un rija fahkuſchi degt. Pee mums tahds eeradums, ka gaivenu wakarā fakur leelu uguni, kur fweestu un peenu fadedſina. Laikam minetee behrni to redſejuschi, buhs eedohmajuschees ari ta dariht un ta tad peedarba fahkuſchi uguni kurt.

P. R. P.

Kahds Kreewsemneek.

No Walkas tai 25ta Juli ſch. g. Schodeen Walkas baſnizā tika kristihts ſchihds, kas drīhs 40 gadus wezs ar to wahru Grünbergs un kahdus gadus jaw zeefchi pee Oppekalna mahzitaja Trey funga tizibas mahzibū mahzijees. Behz Latveescheem Deewa wahru ſpredika wiſch tika kristihts. Altari bija Walkas prahwesta tehwis Kupfers, Oppekalna mahzitajs Trey un Balſones mahzitajs. Prähwesta tehwis kristifchanas darbu atklahjis, Oppekalna mahzitajs kristipis un Balſones mahzitajs us kuhmahn runajis. Tizibu ſchihds ſkali apseginajis. Tizis kristibā no ſaults: „Jehkabs Julius“ par jauku atminu, prohti ka Jehkaba deenā, Juli mehnē ſtizis kristihts. Behz kristifchanas kahds pahrkristijees ſchihds tam laimi wehlejis. Lai Deewu muhſu jaunam baſnizas lozslim palihds.

K. M.

Ahrfemes ſinas.

No Franzijas. Daschreis no Franzijas ſinodami peeminejam ultramontanu rihloſchanas, ka pahr peemehru fwehitas ſtaigaſchanas, jumprawas Marijas parahdīſchanohs u. t. pr. Tagad kahdu wahru ſazifim pahr Marijas parahdīſchanohs. Jaw reis tikam ſinojuſchi, ka ar fchahdu parahdīſchanohs no ſtizees; prohti Deenwidus-Franzijā reis nahts kahdam ſehnam preti ſeeeweete, kas teizahs, ka eſohf jumprawa Marija. Sehns to pateiza ſawam tehwam, kas bija brihwprahligs wihrs un tamdeht netizeja tahtahm parahdīſchanahm. Wiſch us parahdīſchanahs weetu nogahja un tur ari dabuja minetu ſeeeweeti redſeht, bet kad wiſch tai ſtingri uſbruka, tad wiha tam ſazijs, ka eſohf gohdiga ſeewa, kas no ultramontaneem peerunata, lai par jumprawu Mariju iſleekotees. Ta nu bija ſkaidra peerahdīſchana, ka mineta jumprawas Marijas parahdīſchanahs bija bijuſe lauschu mahniſchana. Nu attal tika pahr Marijas parahdīſchanohs ultramontanu awiſes rakſtihts.

Brihwprahligās avisēs, kā jaw prohtamš, tāhīm sīnahīm neti-
zeja, bet pagħreja, kā ta' leeta efoht ispehijama un peerah-
dama, pirms ta' par valleesibū teik laudim ustepta. Waretu
par johzigu nosault to atbildi, kōd kahda ultramontanu avise
us mineto peeprafsiħanu atbildeju. Wina nu isskaidrodama
atbild, kā brihwprahligeem nemas ne-efoht ta' eespeħħanha aug-
stakus brihnumus isprast un ari nemas ne-efoht zeenigi, kā lai
winaem tħadhus brihnumus isskaidrotu. Kates weenteejgs un
prahligas lasitajis weegli norpratihs, no kahda fwaru un wehr-
tibas ir-schahda isskaidrodama atbilde, tā kā mums no fawas
pujes newaijadsehs neko wairak fajjib.

No Bulgarijas. Vahr Bulgareeschu zeematu Novoſelas Batojchowas un Kriwenikas ta noſauktu „apmeerinaſchanu“ atrohdam ſchahdas ſinas: Tas bija tai 20ta Mai, kad Novoſelas zeemā, kur 438 mahjas bija (jo tagad tur wairs naw ne jaufmas) eenahza ap puſdeenas laiku kahdi 438 nemeerneeki, pilnigi mundeerini mugurā, ar flintahm un rewolwereem. Wini zeema wiđu noſtahdija ſawu karohgu un uſ-ajinaja zeema eedſhwotajus, lai tee wineem peebeedrojotees kahdjanā pret Turkeem. Dashi no nemeerneekem eegahja zeema preefchneeka namā, fahfija tam rohkas us muguru un aifſuhtija us Selwiju, kur lika fazicht, ka wini, prohti nemeerneeki, efoht peefpeestii pee kara eerohtſcheem kertees, lai Turkū juhgu waretu nokratiht. Turkū waldiba waroht us tam palautees, ka kad wina ari wifus Turkus no Donawas lihds Balkana kalneem ka ari Afrikā un Asijā kohpā fahfauktu, tad tomehr tas wifs buhtu welti, jo Bulgareeschī nepadohſhotees lihds beidsamam wihrām. Kad zeema vreefchneeks bija aifſuhtihits, tad nemeerneeki no zeema aifgahja lihds ar tāhdeem zeema laudim, kas wineem bija peebeedrojuſchees. Tik ko no zeema ifgahjuſcheem wineem preti nahza kahds pulks Baschi-Bozuku. Turki dohmadami, ka nemeerneeku efoht dauds wairak un zeems no teem pilns, ne-eedrohſchinajahs zeemā ee-eet. Nemeerneeki nekawedamees uſbruka Turkū pulkam. Tee pa leelakai dalai tik ar pistolehm un nascheem iſrihkotee Turki laida drihs kahjas walā. Kahdi 100 saldatu palika nokauti us kaufchanahs weetu; nemeerneeki aifdewahs us Balkanes kalneem, ſawus eewainotohs lihds nemdami. Zeema laudis bija preezigi, ka tikkab Turki ka ari nemeerneeki bija aifwahſtſchees prohjam, un zereja, ka winus neweens wairs netrau-jeſchoht. Bet tas notika zitadi: tik ko nahts tumſa bija eestahjuſfehs, te fahka ſuni reet un kaukt un no meega iſtrau-zeete laudis dſirdeja ſchauſchanu. „Turki muhſu zeemu ap-ſchauſa!“ ta no dauds puſehm atſkaneja; bailes un juſchana ſagrahba laudis; wiſi ſkrejhja ſchurpu turpu zits gar zitu, bet nekur newareja iſmukt, jo zeems bija wiſapkahrt no Tur-keem apſtahts. Wiſi laudis bija weenā mudſchekli zeema wiđu ſafrehjuſchi. Neweens neſnaja, ko lai fakoht. Waimana-ſhana un kleegſhana atſkaneja no wiſahm puſehm; leellohpi, aitas, ſirgi wiſi tika ſadſhiti ap laudim un tur ſtahwedami lihdsinajahs dſiħwahm ſkanſtehm, kas no eenaidneeku lohdehm no-ſcheljomohs zeema laudis paſargaja. Kamehr wehl bij tumſchs, lohdes neko neſlahdeja, bet kad uguns gaifchums no degda-mahm ehkahn iſgehlahs un Turki nu wareja laudis ſkaidri redſeht, wini nu fahka ſchaut un drihs noſchautee un ſaſchautee zeema laudis guleja un wahrtijahs ſawas aſinis. Vija breeſmu brihdis. No wiſahm puſehm Iſcherkeſchi zeemā eebruka. Vija kahdi 2000. Zeema laudim uſbrukuschi wini ſirm-galwjeem, feewahm un behneem galwas nozirta, uſgreesa weh-

derus, plehsa eekshas un 'nokautohs pee malas atfweeda. Schini breefmu brihdi kahdi 200 zeema laudis fapulzejahs un ko ahtrumā wareja fakampt, ar to nu fahla preti turetees flepławahm. Schim masam duhfchigam pulzinkam ari isdewahs zaur eenaidneekeem zauri issistees, bet wini feewas un behrni palika atpalat, ko tee swehri bes schehlastibas no-kahwa. Kad nu wifus bija apkahwuschi un degdamā zeemata wairs newareja istureht, tad wini zeema lohpus aisdjina few lihds; ari 42 meitas, ko wini bija fahfjhufchi, wini lihds pachma. Nowofelas zeems nu bija ispohstichts, ar wahrdi fakoht, sudis no semes wirfus, tilai velnu tchupa un libki rahdija to weetu, kur nupat meerigs zeems bijis. No sche-jeenas Tcherkeschi dewahs us Kriwenikas zeemu, kuram bija 300 mahjas un kas tpatat tika nophohstichts ka Nowofela. Kriwenikas zeemu ispohstijufchi wini atkal dewahs us Bato-schowas zeemu, kam bija kahdas 250 mahjas un kas tahdu paschu lfteni peedfishwoja. — Ta nu bija trihs zeemi ispohstiti. Tschcherkeschi bija pawifam kahdus 72,000 leellohpus un aitas falaupijufchi, kureus wini par fmeekla naudu Tur-keemi pahrdewa. Tapat ari fawangotahs meitas wini pahr-dewa Turku zeemös jeb ko nepahrdewa, tahs par naudu lika apgahnih. Deews apschelohjahs par nabaga kristiteem un suhtija fishu seemela wehju ar fneegu*), kas apkahja breefmu weetas un aisbeedeja flepławus Tschcherkeschus, kuri steigchus raudsija fawu laupijumu pahrdoh. — Pawifam bija no flepławu Tschcherkeschu rohlahm isglahbufchees 100 wihru is Nowofelas, 30 zilweli is Batoschowas un 24 zilweli is Kri-wenikas zeema. Schee wihi fatikahs us Balkana kalneem, kur wini pahrzeeta breefmigu nakti. Bußpliki, falijufchi wini lihds zeleem par fneegu bradaja, rihtu gaiddidami un turklaht nesinadami, kur lai greeshahs. Kad rihts atmazha, tad wini aisdewahs us nemeerneeki lehgeri. Tas sinotajs, kas to nu-pat no muns pasneegto finu farakstija, ari tanī pulka bija un ohträ deenā aisdewahs Sislwu, kur winisch bija dsirdejis, ka wina mahja no Tschcherkeschew pahrdoh. Waj abbehdinatam brahlim isdeweess, fawu nelaimigo mahfu atrast un atswabi-naht, naw wehl finams. Tahds bija tas notikums, ko Turki par Bulgareeschu dumpja zehloni apsfihmeja. Tureenas pah-waldneeks aislaida pee fawas waldbibas us Konstantinopeli tahdu telegraşa finau: „Dumpis Nowofela ir apfveests un wihi nemeerneeki ir muhfu flaweneem kara-eerohtscheem pa-dewuschees. Pateiziba lai ir Allah, kas laimi us muhfu puji no-stahdijis.“ — — Schi finau apfslatoht buhtu jadohma, ka-Turki nemeerneekus pahrfpehjufchi un tee padewuschees; bet ka tas pateefigi bija, to lasitaji nupat lasija: nemeerneeki fakahwa Turkus un tee aishbegha, bet pa nakti atpalat at-nazha un usbruka meerigeem zeema laudim, teem mahjas fadedsinaja un paschus nokaudami. Schis weens notikums deesgan peerahda, zik tizamas ir finas no Turku pufes un ka Turki nemeerneekus pee meera pefpeesch; tamdeht ari schi breefmu atgadijumu jo plafchaki aprakstiu pasneedsam. Tai finā no Saloniķa lasitaji atradihs peelihdsfinu buhfschanu.

No Solonitas. Kä no tureenäs teek sinots, tad Solonikä un winas apgabalā ir tahda buhfchana, ka ta gandrihs now pahrzeefchama un isturama. Rahds ahrsemes awischu sinotajš rakta ta: „Baschi-Bozuki ir nometufchees starp Solonikas vilsefetu un wina bahnusi, tur few lehgeri eetaisidami. Zaur

^{*)} Up to pasturage time are we in the Baltic States free from the last
May meadows.

to nu wiſſ tas apgabals ir pāvīfam nedrohſchs paliziš, ih-paſchi ſeewas un meitas nedrihſt nemas no pilsfehtas iſeet ahrā. Lāudis, kas ap Soloniku dīshwo, teek breesmigi no Baſchi-Bozukeem aplaupiti un aplaupitee lautini wehl warlaimigi buht, — kad wineem teek no laupitajeem atſtahtas winu ſeewas un meitas un paſchi neteek nokauti. Ari paſchā pilsfehtā Baſchi-Bozuki ifdara waras darbus, tā par peemeeru wini noduhra Solonikā kahdu balbeeri, kas wineem neka nedarija. — Pilsfehtas pahrwaldneeks wineem pawehleja, lai wini ſawu lehgeri uſ zitu jo attahlu weetu no pilsfehtas pahrzelohz; bet wini ne dohmaht nodohmaja ſchāi pawehlei paklaufiſt. Par laimi, ka ahremes kara-kugi ſtahw preeſch Solonikas, jo zitadi Boschi-Bozuki jaw ſen buhtu Soloniku iflaupijuschi un ſawus ſinamus waras darbus paſtrahdajuschi. Bahr Baſchi-Bozukeem reis runadami, ari ſazifim kahdu wahrdu, kahdi iſſti ir Baſchi-Bozuki. Baſchi-Bozuki ir no widuweja nepatihkama auguma, ar leelu galwu, kurā leelas ſwehram lihdigas ažis ſwehro; kruhtis ir ar ſpalwu apaunguſchas, platas bilſes jeb uhsas kahjās un nodrihſkati kamsoti mugurā. Aþſkatahs Boschi-Bozuka gihmi, tad at-trohd, ka wina gihmis ifrahda ſwehra buhſchanu un lohpisku neſchehlibu, kas katu noſeegumu un breesmas darbu bes ſirds apſinas ſpehj iſdaricht. No Baſchi-Bozukeem waretu daschadus atgadijumus paſtahſtih, mehs tikai peemineſim to, ka ne-reti Baſchi-Botſchukī masōs pulzind ſataiſiſuſches un iſgahjuſchi uſ ſawu roku uſ laupiſchanu. Kahds no ſchein pulzineem bija ſalaupijis 15 Serbeeschu meitas, bet tureenā gubernatoram iſdeweess, wineem ſcho laupijumu atnemt. Beigās wehl japeemin, ka Solonikas eedſhwotaji ilgoht ilgojabs poħz kahrtigas buhſchanas, kur nebuhtu katu ažu-mieki no ſlepławahm jabihſtahs.

No Montenegro. Montenegrofcheem karoſchanā brangi weizahs, tā par peemehru wini jaw kelas pilsfehtu eenehmuſchi un Mostaras pilsfehtai uſbrukuschi.

No Serbijas. Serbeefcheem fahk wahji eet, ihpachhi deen-widus rihta puſe, kur generalis Tschernajews wadiſchanu tura, prohti tureenā pulkam bijis no Turku kara-ſpehla ja-atkahjahs. Bet nekas ſtaidri nau wehl ſinamus un ihpachhi tagad, kur Tschernajews tizis par wiſu generala preeſchneku un tā tad wiſu wadiſchanu un iſrihloſchanā weena wadona rohlas buhdama warehs pilnigaka buht — tagad wehl janogaida, ka Tschernajews eespehj. Sché ſtaht ari peeletekam ſinu no Bosnijas, ka tur iſlihdusches kara-pulki fahk faſtahditees un Herzegovinā Šlahweem brangi weizotees.

Widſemes ſkohlotaju-konferenze Walkā.

(Statees № 29. Beigums.)

Bach f. runaja par to tehmatu:

„Ka ſkohlotajam ſawa ſkohlas-mahziba ja-eegroſa, kad mahzibas waloda ir wahziska, un pa dakai tik latviſki runadami beheni ſkohla uſnemti teek?“

Gefahkumā runaja Bach f. par to, ka ſchis tehmats ne-ſhmejotees wiſ uſ ſenes ſkohlahm, kurās tik weenā ſtahtas beheni mahziti teek, bet uſ tahdahm ſkohlahm, kuru mahzibas waloda ir wahziska, un kaſ pa leelakai datoi muhſu leelaku pilsfehtu tuwumā atrodahs un dasch-daschadu tautu behenus uſuem. Taħlat runadams Bach f. peerahdija, no ka tas naħt, ka minetas ſkohlas no dasch-daschadu tautu behneem jo beeſi ween uſmelletas teek. Daschus mahzibas preeſchme-

tus, ka p. peem. laſiſchanu, rafſiſchanu, rehkinaschanu, ſkai-tiſchanas mahzibu, dohmu uſrafliſchanu, walodas mahzibu, dſeedaſchanu un religijas mahzibu tuwaki apſtatidams mehgina ja wiſch iſſkaidroht, kahdā wiſe metodifki fatris no ſchein mahzibas-preeſchmeteem mahzams, lai zaur to ar teem behr-neem, kas wahzifki neproht, kahds labums nahktu.

Ar ſcho runu ſaweojo Bach f. ſchahdas tehes:

1) Virma mahziba katraam behrnam jaſanem tai walodā, ko wiſch proht.

2) Ja muhſu tautas ſkohlas tik muhſu tehwu waloda ween tiktu mahzita, tad tas muhſu tautas wiſpahrigai un ſabeedrigai (ſocial) iſglihtoſchanai ſkahdetu.

3) No paidagogiſka ſtahwokla ſkohdetu ir aplam, ka Lat-weeſchu behrni bei kahdas ſagatawoſchanas Wahzu ſkohlas eestahjahs.

4) Ja kahdās weetās Latweeſchu ſkohlas truhſt un Lat-weeſchu behrneem Wahzu ſkohlas ja-eet, tad ir walstei waj draudsei par to jagahda, ka preeſch wineem ihpachhs ſkohlo-tajs teek peenemts.

5) Tahdās Wahzu ſkohlas, kur oħtra ſkohlotaja nau un kam tak Latweeſchu behrni ja-uſnaem, ſkohlotajam katra briħdi, kad ſkohleni wahzifki neproht, latviſki jaruna.

Par ſcho runu pahrjpreeſchoht uſteiza konferenze runataju, ka wiſch ſawā runā ſawus pediſhwojumus it iſweizigi bij iſleetajis.

Peħz iħfaſ debates tika wiſas 5 tehes peenemts. Kad debate bij beigta, tika preeſchpufdeenas ſehdeſchana pulkſten 1 flehgta.

Pulkſten 3 ſahfahs peħzpuſdeenas ſehdeſchana.

Presidents, Gulek f. finoja par diwi zerameem pahitab-juemeen muhſu ſkohlas laukā.

1) Eſoht zerams, ka muhſu draudses ſkohlotaji tif-choht no wiſahm krohna nodoħſchanahm atſwabinati un pee briwas kahrtas peefkaiti. Jo uſ ſtahtas apgaismoschanas ministera wehlefchanohs eſoht Tehrbates mahzibas-apriñka kura-tors pee Widſemes landrahtu koloġijas peepraſſijis, winam par muhſu ſtahtas ſkohlotaju teefibahm, ſtahwokli, peederibu u. t. pr. tuwakas ſinu poħneegt; turklaht peeminedams, ka, ja muhſu ſtahtas ſkohlas behenus ſkohlas-ſinatnibas tik pat taħlu wed, ka krohna elementarſkohlas, ſkohlotajeem ari tahdas paſchhas teefibas peekrihtoht ka krohna elementarſkohlotajeem.

Peħz garakeem pahrjpreeđumeem par ſcho leetū ar Widſemes ſkohlu wiſwaldiſchanu eſoht Widſemes landrahtu koloġija kura-toram atbildeju, ka muhſu draudses ſkohlas zaunmehrā behenus ſinatnibas tik pat taħlu wed, ka krohna elementarſkohlas, un tadeht ministerijai deħl draudses ſkohlotaju at-ſwabinaschanas no nodoħſchanahm luħgħchanas rakstu eesne-għi. Schi luħgħchanas raksta walts ſkohlotaji ne-eſoħt peemineti, tadeht ka leelaka data no muhſu walts ſkohlahm to wehl ne-eespehj ko krohna elementarſkohlas; lai gan pee mums ari daudj walts ſkohlas atrodahs, kas draudses ſkohlahm lihdinajahs.

2) Par draudses ſkohlu uſplaukschanu ruħpedamees Widſemes wiſwaldiſchanā par to gaħda jchoht, ka driħsumā l-likumi iſnahloſchoht, kas noſaka, ka katrai draudsei ſawā draudses ſkohla oħra ſkohlotajs jatur un jalohne.

Par ſchein minneem ſinoujumeem iſzehlaħs garako diſkuſſija. Kad diſkuſſija bij beigta, weħstija mahzitajis, Ulman f., par Latweeſchu rafſinezibas komitejas darboſchanohs iſgħajnejha

gadā. Starp ziteem wehstijumeem wijsch ari peemineja, ka Gaujenes draudses flohlotajs, Spalwin f., usnehmees preefsch muhsu flohlahm latwisku gramatiku farakstiht un ka wijsch pee tahs jaw strahdajoht.

Pehz tam runaja Sihle f. is Walkas par Dseefmu rohtas jeturto un peekto datu, ko seminara direktors Jimse f. preefsch jaufteem kohreem isdewis. Konferenze luhds Sihle f. sawas dohmas par fcho dseefmu krahjumu zaar laikrakteem klaija laist, ko ar Sihle f. apfohljia.

Beidsoht wehl tika preefsch nahlofchas konferenes tehmatis usdohti, kurus daschi no konferenes beedreem apnehmahs isstrahdaht. Konferenze tika flegta vullen $\frac{1}{2}7$ wakara ar to dseefmu: „Lai Deewu wi si lihds.“

S ch w e d e , konferenes referents.

Wangotajs leek sewi sawangoht.

(Statees № 29. Beigums.)

Kad brunineeks bija teizis, ka wijsch M. Luteru likfchoht tik ilgi zeetumā tureht un mahzicht, lamehr tas no sawas aplamas mahzibas atfazifchotees, tad lehni garidsneeks waizaja: „Bet kad wijsch Juhsu pagehreschanu nepeepilda, un pee sawas pahrlezzinachanahs paleek, kas tad?“ „Waj Juhs dohajeet, ka es fawu naudu pa welti tehrejis isdibinadams, kad fchis muhks us Heidelbergu braunks, lai es wiwu waru rohka dabuht. Par welti wiwu jaw sawā tibflā ne-eedabuschu. Un kad wijsch patgalwigi pastahwehs un ar labu neklaufs, tad es wiwu pats ar saweem kalpeem us Rohmu pee pahwesta nowedischu un tam nodohschu, lai tas wiwu us schagaru fahrt leek un jadedfina. Man waijaga tuhlit dohtees prohjam, bet es newaru bes Juhsu fwehtibas aiseet, man waijaga, zeenigs tehws, Juhsu wahrdi dabuht sinah. Juhsu wahrdi, kas Juhs tas Deewabihjigais, gudrakais un apgaismotakais dehls muhsu katolu basnīzā, kahdu es sawā muhschā ne-esmu wehl usgahjis,“ brunineeks fazijs.

„Labvraht gribu Juhsu wehleschanahs peepildiht. Jums newaijaga wairs tahlakā zelā dohtees; jo tas wihrs, kuru Juhs mellejat fakert, stahw tagad Juhsu preefschā. Es ejmu Dr. Mahrtinsch Lutters,“ fwechais atbildeja.

Brunineeks palika us reisu mehms ka no pehrlona sperts un stahweja zeeti ka stabs; tikai tahs plati eeplehstas azis wehl rahdiya, ka ir dsihws.

Mahrtinsch Lutters runaja tahlaku: „Juhs redsat, te es nu stahwu Juhsu warā. Gribat Juhs teesham weenu beswainigu, us waldischanas drohshibu un apfargashanu palaisdamohs zelineeku sawā zeetumā mest, tamdeht ween, ka wijsch pahwesta grehku peedohschanas pahrdohtschana preti stahw un wiha mahzibahm netiz, bes ka Juhs wiwu preefschu ejat dsirdejuschi un pahrlezzinajuschi, un tad leekat no Juhsu apbrunoteem kalpeem fanemt un aishwest. Man zita nefahda erohtscha rohka naw, ka tik tas dsihwais Deewa wahrs,“ Luters lehni bet duhjchigi atteiza.

„Ne ta!“ issauza Erbaks, „es ejmu no Jums jaw dsirdejis un gribu wehl tahlaku dauds ko dsirdeht. Mumus naw mu wairs nefahda steigshananahs. Es likfchu furgus nojushgt un nosedloht un ratus wahgusi eewilt. Es issuhitfchu ari tuhlit fawus kalbus, kas zelu apfarga, fchurp atpakaal fault.“

Deewa zeli ir gan brihnischigi, ka tas ta gabijees, ka Juhs jaw wakar scheit eebraukuschi, kad es Juhs fchodeen tilai gatdiju abrauzam.“

„Lai apfehschamees zeenigs lungs! Cfmu kahrigs, dauds wehl no Jums dsirdeht un mahzitees. Bet preefschu, eekam Juhs man pastahstifeet, kamdeht Juhs pahwestam un wiwu grehku peedohschanas sibmju pahdohschana pretojatees, lubgtu kahdu garigu dseefmu usdseedah, lai mana firds paleek jo preeziga un meeriga!“

Luters nehma atkal fawu kohlli rohka un spehleja preefsch itt mihligi un jautri, tad usfahla dseefmu, un pehz usnehma walodu un runaja firsfugi un dedsigi pret pahwesta maldi-fchanohs, ta ka brunineekam Eberhartam azis afaras ka spohschas pehrles mirdjea un tas rohkas fahjis usmanigi klausijahs. Luters wiwu pahrlezzinaja, ka pahwests gan loti mal-dahs ta daridams un mahzidams, bet Lutera waloda us tihreem un spehzigem Deewa wahrdeem ween dibinajahs.

Ta tad stunda pehz stundas aistezeja bes ka abi to manija, lihds nu atkal weefu nama ihpachneeks cenahk un teiz, ka wi si brunineeka kalpi jau ejot atpakaal nahkuschi un gaidoht us fawa funga pahvehl. Ari ohrmanis jau furgus eejuhds. „Nu, tad nahkat eefsch Deewa fwehta wahrdi, Juhs zeenigs, gohdahts Lutera tehws!“ fazijs Eberhards dsili fredi aiskusti-nahs. „Juhs ejat mani patesigi pahrlezzinajuschi. Nahkat lihds us manu pili! Redsat, ka Deews ir brihnischigi wiwu wadijis, ka es, kas Juhs gribaja sawangoht, tagad ejmu Juhsu wangleeks.“

Tas muhs par tahtu aishwestu, ja gribetum wiwu fche usfahmeht, ko Luters ar brunineeku farunajes, tamdeht fawu rakstu beidsam.

Blauwas Eduards.

P a t e i z i b a .

Zeen. Matscherneeka fungam firsfugi pateizohs, ka Juhs ejat muhs beswainigas meitenes aistahwejujschi pret tahdeem jauneklem, kas wairak neko neñin, ka meitenehm raudsicht gohdu aiskert un frohgōs lihds ar wezeem peedsehruschem wahrtitees. Tahdi muhs isfmeedami paschi few kaunu un apfmeellu nopolna. Waretu no dascha laba jaunekla ko pastahstiht, ka tas dulburojees, bet tikkas meitas gohda-prahs ne-attauj vaht to runah. Lai paleek! — Juhs, zeen. M. f., fakat, waj tahdi no likumeem nebibstahs. Nu, ko tahdi no likumeem fin, jo wineem likumi stahw us frohga galda bairijscha pudelē un likumi spreeedejs — pagalde wahrtitees.

Ir gan japreezajahs redsoht, kad flohlas us preefschu eet; bet ari janopuhfchahs, ka daschi jaunekli fawu flohlas mahzibu isleeta preefsch kauna-raksteem, lai waretu gohdigas meitenes apkehsicht.

Rahda Mengellete.

T e r m i n i .

1. August.	Wispahriga jalti fablfahs pilsschitas meschōs.
3 un 5. "	Bulvera-pagrabas № 66 pahdohschana bijuschi zitadele preefsch noyleshanas, pee kafa tolegijas pulsi. 12.
3—10. "	3. wispahriga kreevu meschlungu favulze Rīgas.

A t b i l d e .

G. B. — R. Ta us walodu un talstibū sibmedamahs atbilde Bi... im nam wijs preefsch G. selfch R.

F. A. Juhsu attaisnoschanahs ratnu „Kahds wahrs tur waijago“ tilai waram isleetaht, ja sinam, labdu jeb kuru wahra attaisnoschanahs noteet; jo mellejat wehl labdat datai atbildeht par weenu is wijs, jo tas darijis, buhs grubis eespehjams, ja wispahri eespehjams. Efuhitohs 2 rublus warat latā briodi fanemt jeb nosfajht, tam par labu tee isleetajam.

Nedatija.

Lihds 30. Jult pee Rīgas atmokuschi 1700 lugti un aissahjuschi 1631 lugti.

Atbildeams redziesiens Grīns Blates.

Sludinashanas.

Bennigas pilsfehtu, muischu un walstu waldbas jaun ſchö no Paltemal walſis-waldbas, Rihgas kreife un Siguldas draudē, teek it laipni luhtas, tohs ič apalschā premietus, peē Paltemal walſis veederigus bes rales un bes makſashanu nolih-dīnašanas ahrvus ſawas walſis dīhwodamus il-wetus, kā: 1) Zehlab Friedrich Kalej, miruſcha Jahn Kalej un wina ſeewas Annas dehls, dīmis 1855, gadā un tāpehz ſhogad reſtrutu-eſauſtchana naht; 2) Mari Kruhmīr ar meitu Berta un dehlu Eduard; 3) Martin Leikart ar familiu; 4) Jahn Meilert ar ſeewu Annu; 5) Jahn Kalej ar familiu; 6) Jahn Bihrlar ar ſeewu Trihne; 7) Dure Saulihi ar ſeewu Annu; 8) Jahn Apit ar familiu; 9) Anz Schuman ar fam.; 10) atraite Anna Kalej ar fam.; 11) Pehter Apit ar fam.; 12) Paul Apit; 13) Dahn Galin ar fam.; 14) Pehter Meeſbit ar fam.; 15) Eduard Sam. Dolch (Schlebups); 16) Platon Nikitin ar ſeewu Karlīne; 17) Libusch Lulšia ar ſeewu Maiju; 18) Jahn Ivanov ar fam.; 19) Jahn Klans ar fam.; 20) Jahn Wanla ar fam.; 21) Karl Gutman; 22) Mikel Ohjolin; 23) Karl Smit ar fam.; 24) Zehlab Wahwul ar fam. un Mikel Breede ar fam. — ſur winas til-aſta, kā behglus zeti ſaņemt un aſtantigti ſchā walſis-waldbai likti nodoht.

Paltemal walſis-waldbā, 30. Jūni 1876.

Skultes augſtakā meitene-skohla eefahls ſawu peekto skohlas-gadu

30. August.

Uſ daudſahrīgabm luhtschānahm taps ſtoblnējes ar uſ paſchu maſſi nemtas, turas eepreſchqu par ſkohlas-gadu 10 rubl. ſkohlas-naudu maſka.

L. v. Freytag-Loringhoven,
ſkohlas vreelſchneeze.

Peē manim ſkohlas-mahžiba attal ſahkſees 9. August. C. Klima, Saſlauša uſ Slohlas zela № 18.

Pagasta-ſkohlotajs

ir Alīgenē, Jaunpils dr. waſjadsigs. Kam ſchō weeu patiſtohs veenemt, lai ar ſawahm leejibas-ſchmehm peeteizabs lihdā 15. September turpat Alīgenē walſis mahžiā.

Skohlotajt,

tam patiſtohs Stahlenbergu-jeb Purſchenu-muischā ſkohlotaju-veetas veenemt, teek uſaizināt, ar ſawahm leejibas- un ſtuma-ſchmehm peeteiztes peē Alojas mahžitaja, tur ari ſtaidrakas ſinas par ſchahm weetahm dabuhs.

Pasihga ſkohlotajs

waijadſigs Ungurpils pagasta ſtoblat; tam ſchō weeu patiſtohs veenemt, lai peeteizabs turpat peē ſkohlotaja D. Kiberman.

Skohlmeiftara

weeta ir walā Breeschu-muischā (Brahm) Walmeeras aprīli, Rubenes draudē. Kas to amatu grīb uſnemt, lai uſdohdahs peē Breebenecchou walſis-waldbas.

Kroha Breeschu muischā 8. Juli 1876.
Pagasta vegekais: M. Kuhfīz.

Diwi ſkohleni war dīhwokli un kosti dabuht Marſtal- un Rungu-elu ſtuhri № 29, fehtā 1 trepi augſtī peē Leſchinſky.

Behrni, las ſchejeenes ſkohlas apmelle, atrohd laipnu un gauschi lehtu uſnemchāna peē J. Kalning, leelā Fuhrmanu-elu № 9, preelfchēja namā, weenu trepti augſtī.

No zensures atvelehtis. Rihga, 30. Jūli 1876.

Drechis un dabujams peē bilſchu- un grahmatu-driekloja Ernst Plates, Rihga, peē Pehtera baſnizas.

Julius Borchert flaiveeru-taisitajs

Rungu- un Marſtal-elu ſtuhri № 20, Trischfeldta namā, taisa ſigel- un tafel-flaiveeres, kā arī pianinos ar 7 oktafehm no 150 lihdā 400 rubl. uſ 3 gadu apgalwoſchanu.

Nem preti latru flaiveeru fataiſchāmu preelfch pilsfehtas un ſemehm.

Julius Borchert, flaiveeru-taisitajs.

Skohlas-behrni,

ſebni un meitenes, teek penſionā pa lehtu zenu meileti un atrohd laipni uſnemchāna Pehterbargas Ahr-Rihga leelā Aleksander-elu № 96, peē

H. v. Papē.

Mahja teek pahrodohta uſ ſlawas leelo elu, kura atrohdahs diwas andeles erikles un leela grants, tur wehl war labdu derigu erikli taisiht. Tuvalas ſinas dabujamas peē P. Leichendorff, Gelsch-Rihgas Kalku-elu № 13.

Behrni, kuri ſkohlas apmelle, atrohd loſti un dīhwokli par mehru maſku peē Wiedemann madamas, Pehterbargas Ahr-Rihga Štabu-elu (Säulenstraße) № 6, fehtā.

Isweizigi Latweefchi,

las tilai drufu proht ſreewiſli jeb wahzifli atbildeht un las ibſa laikā augſtakā laiſchu iſglītibū grīb panah, tas ir: wahzifli, anglifi, franziſi, it ili-paſchi ſreewiſli grīb ſapraſt — un daſchā ſtras ſinachāna peetwinates, ar weenu wahzdu ſahof: lahdī Latweefchi, kuri no gara neſinachāna meega grīb peē gaſchās atbiſtibas-gaſtmas naht, war no mineta gariga meega uſmohstes un lahdī ſozialiſku iſglītibū 2 lihdā 3 mehnēchōs bei lahdām ſkohlas-graſhamatān pechwinates peē lahdā jaun-reiſodama ſara-lungs ič mahžitas lahtas. Šawalneki, las grīb ſara-deenastā eſtahees, teek 2-3 mehnēchō ſaiļa grūnti ſagatavoti uſ ekameni preelfch eſtaheſchanas junturu ſtobla ſā ar preelfch fronte-deenastā. Tuvalas ſinas Oſtrawu-elu № 50.

Mahja

ar grūnti ir pahrodohtā uſ Slohlas zela peē Nordi muſchā dīſels-zela ſtanjiņas. Maſhalas ſinas turpat peē Kriss Leckmann.

Walmeera.

Etaſiņa pohonize ar dīhwokli mahju peē paſtes ſeļzela, las arī par ſpibieri preelfch limu-andel-maneem ir deriga, pahrodoht H. Specht, Walmeera.

Skohlas-graſhamatas

ufs drībū no jauna ſahdamohs ſkohlas-laiku pahrodoht wiſadās walobās, tillab jaunas ſā arī jaw leetatas. Turpat ari dabuj mi wehl lahdī eſtemplari „Brihws-ſemneka Latweefchi tautas dīſesmas“ ar ſtaidhām bildehn 5 rubl. gabala.

J. C. G. Kaptein,
Gelsch-Rihgas leelājā Kaleju-elu № 4.

Lohdes-muischā,

Behtu aprīli, Šluſenes baſnīz. draudē, teek labi ſkohlas rudiſt un ſeemas-keveſchi pahrodohti.

Maſs tſhumedans

ar 4-kantigu domino ir paſudio un teel luhtas to nodoht peē Bittner l., polizejā.

No polizejas atvelehtis.

Lohdes-pahrzelschana.

Mana pulſtenu-bohde no 5. Augusta jahkoht ne-atrohdahs wairs Sindern-elu № 9, bet maſahs Jaun- un Zehlab-elas ſtuhri, Tambellini namā preti Gubja apteekim.

Pilsfehtas pulſtenu-taiſitajs

Adalbert G. Berg.

Veetu-iſrahdiſchana Talſoſ.

Tai 18. 19. un 20. August ſch. g. mehls Talſoſ- un ſaimmezeibas-leetu maſchinu iſrahdiſchān apmelleſim ar leelu ſtahjumu ſchūzumaiſchinu, un lubšam tohs. tam maſchinu ūajādētu, muhs apmelleht, jo winas warehs redest ſtrahdajoh. It ihpachī preelfch ſtahdereem ar jaunas mohdes patenteeretu uſpohleſamo, ſā ar rohlu un lahu minamas maſchinas buhs dabujamas.

Lühr un Jimmerthal,

Rihga leelā Smilſchu-elu № 7.

Rihgas Patw. beedriba.

Swehtveen, tai 1. August:

Isbraukſchana

uſ

Mangalmuiſchū

ar damſlaiwu „Anlerneel“ un peefectahm laimahm (ne ar „Joh. Christoph“).

Isbraukſchana no Undine ſieļa pulſt. 8 no rihta; isbraukſchana no Mangalmuiſchā ſieļi. 8 valara. Bes tam damſlaiwa wehl brauls dīſelszela puſe deen-nes-wilzeenam pretim uſ Mihlgrahvi un walara pulſt. 6 wedihs weefus uſ Mihlgrahvi. — Bilets preelfch beedream un dāhman 60 lap., ſweſhem 75 lap. un teem, las Mangalmuiſchā ween peedalahs, 30 lap. Par muſku un labu ekonomiju tilde gahdahs.

Kahrtibas komiſſa.

Zeribas beedriba.

Swehtveen, tai 1. August:

Iſeeſchana ſatnmos

peē

Beerin muischās.

Beedream, kuri grīb dalibū ūemt, jaſapulzejabs pullst 8 no rihta beedribas namā. — Beedribi ūungi maſha 30 lap., beedribi dāhmas 20 lap.; nebeedribi war dalibū ūemt un maſha: ūungi 40 lap., dāhmas 30 lap. — Ja minētā deenā buhtu ūetains laits, tad notiſi iheſchana nedelu wehlā.

Preelfchnezziba.

Te flakt peelikums ar ūudinashanahm.

ſchi til lohti ſaſkaitahs, ka to no trepehm nogruhde ſemē, un tam til ka kahjaſ neſadouſija."

Mahzitajſ, ne wahrdina neteikdams, palika ka dohmās ee- grimis. Tad waizaja:

"Kas tad tas tahds ir, tas Daniela kungs, ko til daudſ- kahrt eſi minejuſe?"

"Ak, tas man ir labs draugs, kas man trefchdeenahm kapiju dohd," fazija ta meitina.

"Un zit few jamalſa par taſi ſapijas?"

"Bilna taſe ar maiſes reezeni maſfa preepadſmits kapara ſapeikas."

"Nu, Jeffina, es teiwim katu ſwehdeenu til daudſ naudas dohſchu, ka tu Daniela fungam katu rihtu par brohkaſti warimakfaht. — Tu man nepeewilji; to ſinu. Bet waj few teeſcham zito neko par labu newaru dariht?" mahzitajſ wehl reiſ praſija.

"Ne, mans kungs; es jums par juhſu labu ſirdi tuhſtobhſkahrt pateizu. Bet luhdſohs: ſtabheet man ko no Deewa!"

"Nu, mihtais behrni, atwadiidamees ar few, wehl peelitſchu: "Deewa, taws tehws un mans tehws, tahdus nekad ne-atſtahj, kas uſ winu paſaujahs. Winſch pats ir fazijis: "Es buhſchu juhſu tehws, un juhſ buhſeet mani dehli un manas meitas; — un tad wehl: Lai tee behrni pee manim nahk, un neleedſeet teem. Mans behrns, lai Deewa few ſwehti un paſarga!"

Schohs wahrdus fazijis tas Deewa kalps aifgahje.

Ohtrā rihtā Jeffina preezigi Daniels bohdē nahkuſe, tam to naudas-gabalu dewe, tam eepreekſchu par brohkaſtu zaur nedelu mafadama.

Kad Jeffina tam wiſu iſſtahſija, Daniels palika gauschi nemeerigs, tomehr drihs atkal apmeerinajahs, jo winſch pats pee few ta gudroja: ka tad jaw wehl laika eſoht deesgan, no andeles atſtaht, kad lungi to pawehleſchoht. Waj tad tur eſoht gan grehks, naudu ar gohdu pelniht?

IX.

Ta aifgahje kahdi mehnieschi. Ikkatu ſwehdeenas wakaru ta maſina ar preezigu ſirdi tai baſnizā gahje, un ſawā ſinamā weetā pee kanzeles noſehdahs. Birnis eenahze, wina zitas drehebes gehrbe, ko Anna tai bija dewuſe, un Daniels glabaja. Mahzitajam uſmanigaks klaufitajſ nebija par ſho behrnu. Ar preeku winſch to pehz beigtaſ baſnizas wehl pamahzijs, un tai galā ari eedewe to naudu preekſch brohkaſta, un Anna un Ma- dala ari wehl ko peelika. Wiſa ta nauda beidſoht Daniels rohlaſ tika.

Weenā ſwehdeenas wakarā, kad mahzitajſ uſ kanzeles kahpe, wiſch masas Jeffinas mihligu, bahlu waidſiru eeraſta weetā ne-eeraudiſija. Ari Danielam behdas ſirdi nahze, kad wiſa ne- delta aifgahja, un wiſa draudſene neweeni paſchu reiſi ne- atmahze, ſawu brohkaſtu fanemt. Gan winſch pats pee few fazija, ka wiſam par to behrnu jaw nekahdas behdas ne-eſoht, ka neris buhtu, par to raiſetees; ar andeli labi eijoht, un ja- ta, tad jaw labi. Bet wiſa ſchi gudriba tam nelihdſeja neka; wiſch newareja atkautees no nemeera ſirdi. Ta deena pehz deenas aifgahje. Winſch ſinaja, ka mahzitajam behrna miteklis bij ſinams, bet ne-eedrohſchinajahs wiſam prafit, bihdamees, ka mahzitajam warbuht laumas dohmas ne nahk.

Tomehr kad Jeffina ohtrā ſwehdeenā atkal baſnizā nebija

redſama, wiſa ſirds nemeers palika til leels, ka mahzitajſ kambari gahje.

"Mahzitajſa kungs," — ta wiſch bildinaja, — "neſinu kaſ tai maſai meitai notiſis; ta arweeni katu ſwehdeenu baſnizā nahkuſe, un nu jaw ohtra, ka wiſu ne-eſmu redſejis. Waj juhſ man wehleet, wiſas pehz aplauſitees?"

"Sinams, Durer," mahzitajſ atbildeja; — "man paſcham behdas ir ſha behrna pehz, un manas meitinas gauschi noſtumuschaſ, tam ſawas eeraſtas dahwanas newaredamas doht."

"Tad wiſu rihtu uſmekleſchu," fazija Daniels Durers, neka nerahdiſams, kahds nemeers tam ſirdi ehde. Atwadijees ar mahzitaju, un baſnizas durwiſ aiflehdſis, wiſch bes laweſcha- naſs gahje to mahju uſmekleſt, kurā Jeffina dihwoja. Til ar mohkahn to atrade, lai mahzitajſ tam gan wiſu ſmalki bija iſſtahſija.

"Bee trepehm naſkuſham wiſam drohſchiba nebuhtu bijuſi uſkahpt, ja Jeffina nebuhtu dſirdejies ſakam: "Mihtais Deewa, luhdſohs, lai jel kahds pee man nahk; paſlauſi man Jesus pehz, amen!"

"Sché eſmu, ſché eſmu, Jeffina!" — atſauzahs Daniels, un par azu mielki til wiſch augſchā bij pee ſawas masas draudſenes. Schi guleja uſ grihdas; til mas ſalmu uſ kahdas wezaſ ſupatas bij wiſas ziſas. Lihds ka Danielu eeraudiſija, ta preezigi iſſauzahs:

"Ak, Daniela kungs, waj mihtais Deewa juhſ ſchurpu ſuhtiijs?"

"Suhtiijs!" — atbildeja Daniels, wiſas ſaltas rohzinias ſawas rohlaſ ſanehmis un taſs ſildidams.

"Un ko tad jums mihtais Deewa fazijis, ka juhſ ſchurpu eſeet naſkuſhi, Daniela kungs?"

"Wiſch man fazija," — tas ar paſtiniatū ſirdi atbildeja — "ka nabags grebzineeks eſmu; Wiſch man fazija, ka naudu wairak mihlejis neka nabagu behrnu bes pajumta; Wiſch man uſmohdinajis un fazijis: Tu nejehga, ſchodeen tanu dwehſeli no few praſiſchu! Ko tas teiwim lihds, wiſu paſauli mantoht, kamehr tawa dwehſele ſuhd."

"Bet juhſ eſeet gohdigs wihrs, waj ne, Daniela kungs?" fazija ta masa brihniidamees.

"Es eſmu patmihligs zilweks un leels grebzineeks," atbildeja Daniels bahrgi. "Deewa namā arween eſmu nahzis, bet til paſaules mantas melledams; neweeni ne-eſmu peewihlis, eſmu publejees, bet til uſ to padohmu ween, lai bagats paleeku. Es ſawu dihwiſu eſmu ſaudejies, ſawu Deewu aifmirsis; kahds nejehdsigs eſmu bijis! Ak Jeffina, Jeffina, tu eſi laimigaka neka es!"

"Kapehz juhſ Deewu nepeefauzeet Jesus wahrdā?" waizaja tas behrns.

"Es wairs newaru Deewu luht," fazija Daniels, — "mantu kabriba manu dwehſeli iſſchahwejuſe, un mana ſirds zeeta pa- likuſe ka dediſnahts mahlis. Deewu wairs nedrikstu luht."

"Deewa ir ta mihleſiba!" fazija Jeffina. "Jesus ir fa- zijis, ka wiſch nahzis, mielkht un ſwehdu dariht, kas paſudis."

"Simu, simu," waideja Daniels; — "bet waj Deewa ma- nim peedohs?"

"Jeffina gribija atbildeht; bet ta bija til wahja, ka wiſa til ſawu drauga rohku ſpehje ſagrahbt un ar pa wiſam wahju halsi fazih."

"Ak kungs, dohd Daniels fungam jaunu ſirdi, to luhdſohs tawa mihtais Dehla wahrdā!"

"Wina azis aistaifija zeet, bet luhpinas kussejahs, luhgdomahs par Danielu. Schis, rohkas falizis, ar afarahn iffauzahs: "Kungs, efi man grebzineekam schehligs!"

X.

Dhtrâ rihtâ kapijas-bohdes durwis ne-atwehrahs, un Daniela weesi, kahdu brihtiu tur nostahjuſchees brihnidamees, aīsgahja probjam. Bet tee wairak weyl buhtu brihnijuschees, ja buhtu sinajuschi, kahds darbs tam wezam ehrmotam zil-wekam nu bij. Zauru nakti tas pee tahs flimas meitinas bija palizis, un tad no rihta agri pehz dakteria gahjis. Kad wiſch ari bija dabujis dſirddeht, ka Jeſſinaas mahte, bihdamees ka ta flimiba winai nepeelihp, jaw preekſch kahdahn deenahm no mahjas bij aīsgahjuſi, un neweenu vaſchu reiſi ne-atnahkuſi pehz ta behrna luhkoht, tad Daniels fuhrmani nehmis, un Jeſſinu favōs filtos wirſ-ſwahrkōs eetinis, to jawā vaſcha mahja nowede.

Tur pahrnahzis, mahzitajam tuhdal sinni dewe, tqm ta rakstidams:

Beenigais fungsi

Ja Jums labš prahs buhtu, manās mahjās atnahkt, Juhs
to nabagu, lohti flinu Jeſſīnu waretu redheht. Bihſtohs
pat, ka ar wiñu labi ne-ees, ja tas mihtais Deewa ar ſawu
Deewa - ſpehku to neglahbji.

Zeredams ka par taunu nenemfeet, ka eedrihksjees Junis
ſcho grahmatu rakſtiht, paleeku ar qohda-bibjaſchanu

Juhſu paſemigaſſ

Daniels Durers.

Lihds ka mahzitajš fcho grahamatu bija islaſijs, tas bes kawefchanas un ar leelu ſteigfchanohs pee Duxera nabze. Jeſſinu atrade uſ gultas wahju un bahlu. Winas waidsini druzjin nosarka, kad mahzitaju eeraudſija un tad preezigi fazijs.

"Ak, mahgitaja fungs, jums bij taiñiba: tas mihtais Deews man wijs dewis, ko es no wina isluhdsees. Weenä leetas man wehl truhkst: Daniela fungam wehl naw mak-fahts par to kapiju, ko tas man dewis."

"Né, né," — fazijs Daniels, — "Deew̄s man par to jaw simitkahrt makfajis! Winſch manu dwehſeli ir isglahbis, un man, mahzitaja kungs, drohſchu ſirdi dohd, jums wiſu ſtabſtikt, fa lihds fchim ar man bijs. Deſmits gadus jaw bohdi turu lahdā pilsſehtas kohteli, kur til nahburga laudis dſihwo, un teem katru rihtu kapiju un peenu eſmu pahrdevis. Ar to katru nedelu lihds peezi rubleem pelnohs. Bihdamees, fa jums fchi andele nepatihl, es jums to eſmu ſlehpis. Es eſmu tas, kas tai nabagai meitai katru rihtu kapiju pahrdewu, tai to pahid ewu, kur man peenahzahs, tai to fchinkoht. Ta behrna wahrdi manu ſirdi pakutitnajufchi un fragrahbuſchi, wairak neka tas wiſujuanakais ſpredikis. Ja juhs ſinatu, mahzitaja kungs, lahdas nemeers man ſirdi nahze, kad tas mihtais reis waizaja: "Waj to Kungu Jesu no wiſas ſirds mihlejeet, Daniela kungs?" waj ari: "Ko tad ar ſawu naudu darat, Daniela kungs? Waj to tam Kungam fchinkojeet? Us fcho pehdigo waizaſchanu es tai lihds fchim paſcham rihtam wehl neka nebiju atbildejis. Ta tad nu pee fchahs ſlimneezes zauru naakti fehdoht, wiſas ſawas mantas galwā eſmu pahrſkatijis, — un tam Kungam fazijs: "Ak Deew̄s, wiſas tas tewim peeder; — ja tu ſawam

nezeenigam falpam schehlaſtibū gribi doht, ak, tad usturi ſcho
mihlu behnu dſihwu, fa lai tas man un ziteem par ſweh-
tibū dſihwo." —

Daniela hals drebeja un winsch sawu galwu us Jeſtinas
galwas ſpilweni nolaide."

Ar mihiigahm aaztinahm tas behrns us to wezo draugu
skatidamees, ar wahju balsi fazija: „Ak Deewin, Lew biju
luhdsis, mani pee few aizinah; bet ja Daniela fungam waru
deriga buht, tad atstahj mani wehl kahdu laizinu sche pat,
Jesus Kristus pehz, amen!“

Istabā wiſſ bij kluſſ. Tas behrns bes atmanas gultā
guleja; neweens no teem abeem wihreem nekuſtejahs; tik mah-
zitajſ kluſinam Deewu luhdſe. Pa maſu brihdi wiſſch pee-
gultas tuwaki klaht nahjis, ar preeku manija, ka tas behrns
weegli elpi wilka; wiſas rohzinu ſatwehris, atrade, ka ta
waits nebij falta, bet filta valikuſi.

Klusnam winch Danielam aufis tschulsteja: „Las
behns naw miris, bet gul.“

Jessina atspīrga. Daniels netahī no basnīzas gliktu kohrteli nohmaja un tur līdz ar fawu, behrnu weetā pēnemētu, meitīnu dīshwoja. Par winas mahti winīch nekad sīnu newareja dabuht.

Kad Jeſſina atkal weſela bija paſikuſi, ta ſawam apſchel-
neekam wiſadi paſihgā bij, rihtōs, kad laudim brohkaſtu iſ-
dalija, un baſnijā, kur tik wareja. Swehldeenās zits neweens
uſ Deewa wahrdeem tā ne-uſmaniija, tā ſchis bahrina behrns.
Kad mahzitajſ, no kanzeles kahpijoh, winu eraudſija, wiſch
arween Jeſſinas pirmo lubhgħanu peemineja, un tad no
winu firds ſchi lubhgħanu uſ debesim pažehlaħs: „Al, Kungs,
kas Tu teem paſemigeem ſawus jeku rahdi, doħd man tahdu
weenteeſigu prahru, kahds ſchim behrnam.“

23 i n a i.

Bif laimigi bij brihsch
Kur mihlestibā fapnoju;
Lee aissabja it ihſi,
Kad pat tem dohmaju.

Kad lahdureis ar wahrdeem
Sirds juhtas isteizu:
Ar wiseem faweeem spehleem
Es tewi mibleju.

Tu runa gluschi weenaldsigi
Un tur' scho mihlestitb' par johtu
Kaut dohmaju it weenteesigi
Tau sneeqdams farou rohlu.

Als, zif tas gan jo ruhlti,
Nu fehrabs man pee firds;
At firds-fahyehm tad grubhti
Es diiu no tem fchürti. —

Kad kufa wal'ra wehsmiñā
Starp pukéhm sehbu meschinā;
Bil lagstigal' tur ischeli
Dseed fawas dseefmas wehli.

La fajuht manas gaudas
Un nahk man preezinaht,
Bet welti — manas raudas
La newar meerinah. Stahmera Fehlabs.

Grandison seed.

Swehtdeeuas swehtischana Brasilijas meschâ.

Rahds Wahzu zelotajs no Brasilijas pastahsta schahdu atgadiju. „Dabas ispehtischanas deht man biju us Brasilijas (Deenvidus Amerikā) pawalsti Matto-Großē ja-aiszelo. Jaw ilgaku laiku biju zekā un deesgan peekusis, kad no tureenas eedsihwotajeem dabuju finaht, ka netahlu efōht kahda masa Wahzu kolonija (apmešchanahs weeta). Mehs pastei-dsamees, zit jaw warejam steigtees pa mescha flikteem zeleem, un ari treschā deenā (un ta bija fwehtdeena) mehs mineto koloniju fajneedsam. Muhsu preefchā redsejam krabchau, augligu un pilnōs seedos buhdamu eeleiju, kuras widū bija kahdas defmit masas mahjinas. Pee latras mahjinas bija mass dahrīnfch un brangi apstrahdati lauki. Masa upite lohzijahs zaur eeleiju. Papagaiti un ziti deenvidus putni schuhpojahs us palmu kohku sareem jeb skraidija pa meschu. Zitadi wifs bija klujs un meers waldija pahr ſcho ſmuko, mihligo semes-gabaliku.

Peetureju ſawu ſirgu un mans gars nogrima dabas jaukumōs. Mani prahṭā nahza kahds zeemats tehwijā un eedohmajohs, kaſchodeen kā ſwehtdeenā laudis uſ bañizu ſteidsahs. Sawā dohmaſchanā tiku iſtrauehts dſirdeju dſeedam paſihſtamu meldinu. Kā fchi meldija manu ſirdi aifgrahba! Jaw wairak mehnefchu nebiju neweena wahrda wahzifki dſirdejīs.

Wehl ilgaki buhtu klausijees, ja mans ūrbs nebuhtu palizis nemeerigs. Es nojahju us koloniju un lai gan mahjas fajneedsu, tad tomehr neweena zilwela nefatiku. Nokahpu no fawa ūrba, preefchju to un dewohs turp, kur biju dſirdejis dſeedaſchani. Gar mahjahm un dahrseem aifgahjis, ko eeraudſju! Kuplu kohku pa-ehnā bija ſapulzejuſchees kahdi 30 lihds 40 wihrēſchi un ſeeveſchi, kamehr behrnini ſmil-tilis ar afmentineem un pukehm ſpehlejahs. — Dſeedaſchana bija pabeigta. Kahds ſirmgalwiſ tureja ſprediki pahr kah-deem Dahwida wahrdeem un to beidsis panehma kahdas awiſchu lapas (bija Uhlica ſwehtdeenas awise) un laſija ſaweeim klausitajeem un klausitajahm preekschā. Pa wiſu to laiku wini mani nebijs pamaniujchi. Netyljschu man preeſchi pefitahs un mani eeraudſija. Wiſi ſteidsahs mani apfweizinaht. Preeks wiaceem bija jo leels, kad es wineem ſawas dſimte-nes wahedu fajiju. Preeksch maneem pawadoneem tika koh-re-teli apgahdati; mani paſchu minetais ſirmgalwiſ pee ſewis us-nehma. Sarunadamees wiſch paſtahſtija man fawu dſihwes-gahjumu. Wiſch bija Lihringā bijis par gimnaſijas ſkohlo-taju, bet ſawu brihwprahīgo dohmu deht tiziſas leetās wiſch ſawu weetu paſaudejis un zitu weetu newarejis dabuht. Wi-nam bija druzjin naudas un tamdeht nodohmajis us Brasiliu tur mineta eleijsa nometees, kur wiſch ar ſaweejem, no pa-faules trohfschna netrauzehts, meerigi dſihwo. Wina weeni-gais dehls palizis Wahzijā un tas wi-nam pa laikam ſinas atſuhta un ari augſcham minetas awises, kas no wiſeem ar preeku laſitas.

Es paliku lihds rihtam un tad ſiržnigi atwadidamees ar ſcheem
mihleem lautineem, aifſahja, bet pirms bija ja-apjohlahs, ka
webl ſatifsümees.

Wihreetis par jumprawn.

Unguru semes avisēs pastahsta schahdu atgadijumu: Tai
No zensures atveiblemts. Rīga, 30. Juli 1876. Drībeits un dabujams pē-

10tā Juli ſchini gadā tika Presburgas kara-deenasta komiſijas preefchā uſaizinahis Maſlis Weijels, 21 gadu weze jauneklis, lai eestahtohs kara-deenastā. Bet nu minetais Maſlis Weijels jaw trihs gadus pee leelmahtes Tſchemer par tā noſauktu kambara-jumprawu bija deenastā. Augſham minetā 10tā Juli preefch komiſijas nama ſtaiga dahma ar leelu matu zekulu, žmalkā Imelnā ſibſchu kleiti gehrbuſehs, waigs aijſlahts ar ſchleijeri un rohſā ſaules-ſchirmis. Kahdas diwi ſtundas bija warbuht dahma ſtaigajūte, kad Maſlis Weijels teek komiſijas preefchā ſaukt. Dahma cenahk fazidama, ka eſoht Maſlis Weijels. Winai waijaga pilnigi nogehrbtees, lai waretu apluhkoht, waj preefch kara-deenasta der. Lai gan kawedamees tomehr dahma jeb Maſlis Weijels nogehrbjahs un tee nu redjeja, ka dahma bija wihereetis, bet ſawas wahjas weſelibaſ dehl tika preefch kara deenastā par nederigu atſihks. Schis atradums tika polizejai paſinohts un polizeja Maſli Weijeli peefpeeda, ka tas ſeeweeſchu drehbes nogehrba un wihereſchu drehbes apaehrba.

Kad nu Weijelijm prafija, kapehz wijsch par feeweti is-
lizees, tad wijsch atbildeja, ka wijsch lohti wahjch bijis un
nejpehdams kahdu amatu strahdah, nodarbojees ar feeweeshu
rohkas darbeem. Tohs labi prasdams wijsch preeskch trihs
gadeem peeteizees par jumprawu pee Tschemera leelmahes, kas
wiwu par kambara-jumprawu peenehma, ka jaw prohtams nesi-
nadama, ka wiwas jumprawu ir wihereetis.

Tschemera leelmahtei polizeja tukdat yehz nupat pastahstta notikuma pastaoja kas ar winas lambara jumprawni notizis.

G r a n P i n i

Daschs nama tehw̄s liehts-atflehḡu neſa kule (kabatā), lai
waretu pats baxotees, bet ſew̄ un behrnus waretu badā mehrdeht.
Kas to dara? Nu tas ir wihrs, kam wiſu masaki ta dariht
peenahktobs.

Wifadas ihpaschibas ir zilwekam un gruhti nahktobs wifastahs pve wahrdv pvefaukt; bet weena ihpaschiba truhkt wifeeem zilwekeem, prohti ta: few par mulki atsihtees.

Taisnibu runahf latram zilwakam peenahkabs un wihra angstakais gohds, kad winch taisnibu faka, kur ta fakama. Vahr fcho leetu reis runaja lahdā jautrā pulzinaā, kur ari sohbgatu netrurufka. Kahds no teem faziija tā:

„Tatjnibu fahigt war fatrs, bet ne meloht, ja negrib, lai
melus peekertuz; tapehz ari kahds prahmeels jaka: zil-
weli til tamdeht mas melo, ka pee melojschanas waijaga doh-
maht un qudroht.“

Sinaſchana jo pilnigā ſajehgumā tikai zilweka ihpaſchiba un lai gan kafes ko ſin, tad tomehr dauids naw tahdu, kas ſin, ko winti ſin. Wezais Greeku prahneeks un ſohbugals Sokratis mehdla teift: „es ſinnu, ka es neka nejnu.“

Laimē un gudribā ir labas leetas un brangi kohpā fader; bet nereti noteekahs, ka qudribai ja-eket pee laimes deedeleh.